

Izhaja vsak dan

Izidi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pozornost številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Mellin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Osebe oglašajo 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo Kuropatkina.

PETROGRAD 22. (Uradno.) Kuropatkin je brzobjavil včeraj carju Nikolaju: Na reki Jalu je bilo 19. in 20. t. m. vse mirno. Spremembe ni nobene. V noči 19. t. m. so zapazili nasproti rtu Deverhill zapadno od Kaičua neki parnik, ki je odposlal čolne očitno v svrhu iskanja. Čolni so se brzo vrnili.

Usmrtilitev dveh japonskih častnikov.

PETROGRAD 22. General Kuropatkin je poročal brzobjavno carju o usmrtilitvi dveh japonskih častnikov, ki sta bila obsojena na smrt na vislicah, ker sta poskušala poškodovati železnico. Iz ozira na to, da sta bila častnika, so jih ustrelili.

Odhod ameriških pomorščakov.

SEUL 22. Sedemdeset pomorščakov severoameriškega poslanstva je zapustilo mesto ter se podalo na Manilo.

SEUL 22. (Reutersjev bir.) Kakor vzrok da je odšlo 70 ameriških pomorščakov se navaja, da zadostuje sedaj japonska posadka, ako nastanejo kakšni nemiri.

Poročilo Aleksejeva o nesreči »Petropavlovsk«.

PETROGRAD 22. Aleksejev je poslal carju obširno poročilo o boju 13. t. m., po katerem se je dogodila katastrofa »Petropavlovsk« na sledeči način: Ob 9. uri 43 min. zjutraj je nastala na desni strani »Petropavlovsk« eksplozija, kateri je sledila druga silnejša pod poveljnikovim mostom, nakar se je vzdignil kvisko dimnat steber. Istodobno se je dvignila sprednja jambora, dimnik, poveljnikov most in stolp. Ladija se je nagnila na desno stran, zavil jo je plamen in pogreznila se je v 2 minutah. Del posadke se je rešil. Križarka »Gaidamak« je rešila velikega kneza Cirila. Rešilo se je 7 častnikov in 73 mož. Sklep poročila pravi, da se vzlic nesreče zaveda moštvo svojih dolžnosti.

Japonski dobrovoljci.

TOKIO 22. (Reutersjev bir.) Vojnemu ministerstvu se stavlja neprestano veliko število dobrovoljcev na razpolago. Med njimi so zastopane vse starostne dobe od 14. do 70. let. Prijavilo se je tudi mnogo doslužnih vojakov. Oblastni je sodijo, da je lahko nabrati za vojno pol milijona dobrovoljcev. Dosedaj se pa teh prijav ni sprejemalo.

Vesti o odhodu črnomoške eskadre.

PETROGRAD 22. Za javno mnenje v Petrogradu je značilno, da se predstojajoča povrnitev admirala Skridlova v Sebastopol pred odpotovanjem na bojišče Tolmači v smislu, da pojde Skridlov s črnomoško eskadro na daljni Vzrok. V nekaterih krogih menijo, da Anglija v to privoli. List »Rus« naglašja iz vrstne razmere mej kraljem Edwardom in ruskim dvorom in znatno vlogo, ki jo ima

kralj v stvarih zunanje politike. Glede na brodovje črnega morja je izjava Skridlova važna, da prične brodovje svoje vožnje vaje, kakor vedno, še le na poletje. L. šolska eskadra je že prišla s svojimi vajami. Skridlov ne veruje, da pride do vojne z Anglijo. Obe državi bi v tem slučaju zgubili.

Rusko posojilo.

PARIZ 22. (Agence Havass) »Econometiste Europeine« poroča z vso reservo, da se vrša v Petrogradu pogajanja mej rusko vlado in najuglednejimi pariškimi kreditnimi zavodi zaradi posojila. Sodi se, da utegne znesati to posojilo 100 milijonov frankov po 5% ter ima biti vračeno v 4 letih.

Štrajk železničarjev na Ogrskem.

(Brzobjavke.)

BUDIMPEŠTA 22. Dvomi se, da bo mogoče obdržati bodoči terek semenj za živino.

Ako ne bo m. žao semnja preložiti, se utegne odpraviti za 4 dni kontumacija za srbsko kraljestvo.

Da se omogoči preskrbljevanje prestolnice, dovažja se živina z dežele v Budimpešto deloma po cestah deloma na ladjah.

BUDIMPEŠTA 22. Štrajkujoči železničarji so zapustili sinoči ob 9. uri zvečer svoje šotorišče ter se sestanejo zopet danes ob 7. uri zjutraj. Voditelji so štrajkovcem priobčili, da je še nade, da se stvar poravnja, vendar je treba štrajk še nadaljevati. Odbor, ki naj sestavi spomenico, se je sinoči zbral ter utegne danes zjutraj svoje delo dovršiti. Jutranji vlak iz Oršove je bil ustavljen na postaji Porta Orientalis. Železniški delavci so namreč ranili strojevodjo in poškodovali tir na večih krajih. Pri Nitri je bil od neznanih zlikovcev oplenjen tovorni vlak, katerega je zapustilo oseboje.

BUDIMPEŠTA 22. Členi odbora štrajkujočih železničarjev so izjavili, da bodo razpravljali z vladnimi zaupniki samo v svojem taborišču, sicer nastanejo vzajemljive govornice, ako se iz šotorišča oddaljijo.

Poslanec Vöröš je izjavil, da pristane na te predloge ter se poda proti 11. in pol uri v šotorišče, da se tam z odborom posvetuje. Mirovne razprave se bližajo koncu. Mnoge preporne točke so že vravnane, difference so še glede plače n. ž. vrst uslužbencev.

BUDIMPEŠTA 22. Ob 9. uri 45 min. predpoludne je odšel iz zapadnega kolodvora osebni vlak v redu. Ob 1. uri 45 min. odide brzovlak proti Dunaju.

BUDIMPEŠTA 22. Po noči je dospelo semkaj 168 mož železniškega in brzobjavnega polka. Stotnik se je predstavil Deceju, voditelju obrata na levem bregu, na kar je bilo poslanih na zapadni in vztočni kolodvor po 84 mož.

Osobni vlak, ki je odšel iz Budimpešte ob 9. uri 45 min., se je ustavil v Rakos-

Palota, ker se je pokvaril stroj. Brzobjavili so v Budimpešto po drugi stroj. Čez eno uro se je vlak odpeljal.

BUDIMPEŠTA 22. Iz vztočnega kolodvora so odšli vlaki proti Zemunu, Sabadki in Miškoleu ter ob 6. uri 55 min. osebni vlak prek Bruka na Dunaj; nadalje je odšel vlak v Solnok ob 8. uri 10 minut. Nato so zaprli čakalnice in perone. Občinstvu se je pa priobčilo, da začasno ne vozijo drugi vlaki.

BUDIMPEŠTA 22. Danes predpoludne se je vršilo v poslopiju ravnateljstva državne železnice posvetovanje, katerega so se udeležili minister za trgovino Hieronymi, predsednik ravnateljstva Ludvik in obratni voditelj Decey. Na posvetovanju se je natančno razpravljalo o posameznih točkah.

REKA 22. Štrajk traja še nadalje. Železničarji so imeli na Sušaku shode, na katerih so zahtevali, da se ugotovi njihovim zahtevam. Tukajšnja trgovinska zbornica se je obrnila za pomoč na ogrsko ministerstvo za trgovino ter je naprosila južno železnico, naj bi njeni uslužbenci prevzeli promet na tukajšnjem kolodvoru.

BUDIMPEŠTA 22. Spomenica štrajkujočih železničarjev je bila dovršena o polnoci.

LVOV 22. Zaradi ogrskega štrajka je bilo zadržanega na galiških postajah Lupkov, Zagor, Sanok, Přemysl, Stanislav in Woronienka mogo blaga namenjenega za Ogrsko. Z velikim trdom se je promet vzdržal.

BELIGRAD 22. »Samouprava« poroča, da storé poklicani faktorji korake, ki bodo zahtevali odškodnino za škodo, ki jo trpi srbska trgovina vsled štrajka na Ogrskem.

MONAKOVO 22. Štrajk železničarjev na Ogrskem je tudi za tukajšnje mesto velike važnosti ker je tukajšnji semkaj odvisen od uvoza ogrske živine.

BUDIMPEŠTA 22. Dunajski brzovlak, ki je odšel iz vztočnega kolodvora ob 2. uri 15 minut je ostal v Rabi. Strojvodja imenom Lecko se je branil voziti dalje. Vsled tega je moral ostati vlak v Rabi in ni mogel nadaljevati vožnje na Dunaj. Na vlaku ste bili dve atetniji pehote in 8 potnikov.

BUDIMPEŠTA 22. Da preneha štrajk, je malo nade, ker zahtevajo štrajkujoči železničarji nemudoma izpolnitev vseh svojih zahtev. Poslanec Vöröš in Varsonyi sta nehala posredovati. Železniški promet se deloma vrši s pomočjo vojakov in uradnikov.

Na glavnih pregah vozijo dnevni vlaki. Trajalo bo več tednov dokler se uvede normalni promet. Upati je, da pričae večji del štrajkovcev v nekoliko dneh zopet delati, ko uvidi da se vrši promet, čeravno omejen, tudi brez njihovega sodelovanja.

Brzobjavne vesti.

Ministra Tisza in Lukacs.

BUDIMPEŠTA 22. Ministerski predsednik Tisza in finančni minister Lukacs se

ljudij, pak se naglo obrnila ter pobegnila po stopnicah, na hodnik, v vrt.

— Kdo ubil, kje, kedaj?! so kričali ljudje, dvojica kapitanov, mornarji, ženske, gledali v veži, letali po prodajalni, kjer je ležal Dakić na tleh, v krvi.

— Pobegnil je skozi hišo na vrt! — so kričali mnogi.

— Neka maškara ga je ubila! je vpila Tonka.

Pomorska kapitana in nekoliko mornarjev so se spustili v vrt, naravnost proti železnim vratom za maškaro.

Teodora in Karlo, razgovarjajoča se pod konstanjem, sta začela krik in se stresla. Med tem ko je Teodora hitela proti hiši ob severnem zidu vrta, bežala je maškara po sredi vrta. Karlo je videl maškaro, ko je smuknila iz vrta skozi železna vrata na pot, ki je vodila ob pokopališču. Par trenutkov za tem je opazil Karlo več ljudij, tiste kapitane in mornarje, kako beže proti vratom, a da bi ga ne opazili, začel se je potajevati

podata danes zvečer na Dunaj k skupnim ministerskim konferencam.

Poslanik Nisard.

RIM 22. Neresnična je vest, da zapusti francoski poslanik pri Vatikanu Rim za časa, ko bode Loubet tukaj bival. Nisard ostane tukaj.

PARIZ 22. Ministru za poljedelstvo Mongeotu se je bolezen obrnila na slabše, tako da vzbuja njegovo stanje bojazen.

Prememba vojaškega dvorjanstva.

BELIGRAD 22. Prememba vojaškega dvorjanstva, ki je bila zaukazana 1. t. m., se je danes izvršila.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 22. Bolgari, ki so bili pregnani v Malo Azijo, so pomiloščeni, izvevši one, ki so se udeležili dinamitnih atentatov.

SREDEC 22. Bolgarska vlada je sklenila, da se sporazume s turško vlado glede povrnitve makedonskih beguncev.

SREDEC 22. Rizov se je podal v Sitniakovo, da poroča knezu Ferdinandu o pogajanjih s srbsko vlado ter da dobi novih instrukcij.

BELIGRAD 22. Vladna »Samouprava« vidi v sklepu poštne in brzobjavne pogodbe mej Srbijo in Bolgarijo prvi znak, da so tudi južni Slovani spoznali potrebo, da se sporazumejo glede sklepanja pogodb na gospodarskem polju.

Še le ko se v tem oziru ukrene potrebno, bo možno sklepati politične pogodbe. Vsi resni politiki, srbski in bolgarski se strinjajo v tem, da prinese srbsko-bolgarsko sporazumljenje enako korist obema državam, vsi čutijo potrebo takega sporazumljenja. List se nada, da slede sklepu poštne in brzobjavnega dogovora še druge enake pogodbe, na temelju katerih pride še le do političnega sporazumljenja.

Minister Pelletan.

PARIZ 22. Več listov poroča, da namenuje oditi minister za mornarico Pelletan na ladji v Napolj, da prisostvuje 29. t. m. paradi brodovja, ki bo na čast predsedniku Loubetu.

Razsodba državnega sveta.

PARIZ 22. Državni svet je razsodil, da je v pismenih protestih nadškofov iz Pariza, Lyona, Renneza in Toulouse, ki so jih uložili proti odpravi kongregacijoniškega poduka, zloraba uradne oblasti.

Financijski spor Hrvatske z Ogrsko.

Hrvatski spis. F. Milobar. — Priredil O. F.

IX.

Ako se ogrsko blago konsumira (troši) na Hrvatskem, tedaj bi morala Ogrska odposlati Hrvatski potrošarinski davek na to blago. Toda Ogrska se ne ravna po tem, ali vsaj ne vsem.

Tako je dobila Ogrska leta 1900. do pet milijonov goldinarjev od samega petroleja. Od

med kostanji proti severni strani vrta, da se je čim bolj oddaljil od njih. Ali oni ljudje so ga opazili in začeli bežati za njim. Ne vedoči, kdo so ti ljudje, se je Karlo povzpela na zid, eni so pali v dražje, kakor tudi Karlo, drugi, srečnejši, na pot ravno na noge. Tu so ga prijeli in se prestrašili, toliko kapitani kolikor mornarji, čeprav so bili njegovi politični nasprotniki.

Ko je Teodora planila se stopnjo v vežo, navstala je grobna tišina. V veži je bila glava ob glavi, vse natlačeno. Deklica je lomastila v prodajalnico, kjer je ostala kakor iz kamena, razširivša roki in pridvignivša ja pred sabo v vis. Ne izustivša niti besede, je napravila dva koraka, padla na kolena poleg mrtvega očeta, si pokrila v obupu obraz z rokama in klonila z glavo na njegova prsa.

V veži so mnogi jokali.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski spisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S. Drugi del.

IV.

Samo nekoliko besed je spregovorila, globokim pridruženim glasom. Silila se je, da je tako govorila. Plačavši žganje je šla iz kavarne sklonjeno, pak se spustila po cesti proti Dakićevi hiši. Na cesti je bilo kakih deset maškar, pred hišo finančne straže pa nekoliko žensk, otrok, in trije štirje mornarji. Hoteli so videti gospodo, ki bo prihajala na ples. Prvi je sneg, počasi se je spuščal na cesto, tresoč se v slabotni luči, ki je prodirala v noč iz plesalnice v hiši finančne straže.

Ona maškara s pisanim robcem na obrazu je stopila v Dakićovo hišo, v vežo in potem v prodajalnico. Dakić se je sprebejal. Obrnil

se je, na hrbtu prekrizanih rok, pripogoen, razrovanega obraza, pa je vprašal ježno: Kaj hočeš...?

V isti mah mu je temnelo pred očmi, v sreču ga je zabelelo grozno in ledeno, obvila ga je črna tema in zvalil se je na tla ropotom. Iz ust mu je brizgnila topla kri in mu pomočila brke, osivelo brado in vrat. Maškara mu je iztrgala nož iz prai, pak ga prebodla še nekolikrat. Dakó se ni več gnil. Maškara ga je hitro razpela, obrisala nož ob njegovo suknjo, vzela mu listnico in spravila pod vrečo. V tem je zakričala pred vratmi prodajalnice kuharica Tonka: Oh Bog! ter je lomastila pred hišo kričaje iz vsega grla: Na pomoč, na pomoč! Gospodarja, sedaj, ubili! Na pomoč! — Tonka je bila hotela v prodajalno, da pokliče gospodarja k večerji.

Prihitelo je pred hišo kakih pet ljudij. Vse je lomastilo in je bilo prepadeno na obupni klie Tonkin. Maškara, skočivša iz prodajalne v vežo, je čula krik in hitanje

tega imelo bi razmisliti odpasti na Hrvatsko okolo pol milijona, v resnici pa je dobila le 223 gld.

»Znamenita je šteta, koju je Hrvatska usled toga pretrpjela« pravi hrvatski nuncij. A ima tudi prav, ker mesto da je Ogrska izplaćala Hrvatski za leta 1889—1898. 45 milijonov gold., izplaćala je samo 11 milijonov.

Poleg tega je skupni sabor leta 1892. vsprejel zakon, po katerem Hrvatska v obče ne bo dobivala nikake potrošarine, ampak skorsaj vse se bo stekalo v ogrske blagajne, ker po istem zakonu Hrvatska z Ogrsko tvori »jedno potrošarinsko področje«. In kakor uči ogrski renuncij, ne more se potrošarine razmerno odšteti Ogrski in Hrvatski — kakor jo odštevajo n. pr. Ogrska toliko Avstriji, kolikor Bosni in obratno. Tako potrošarinsko uredenje med Ogrsko in Hrvatsko je »v bodoče izključeno«, ker tako razmerje more se uvesti jedino le med »samostalnim državami«.

To pa je povsem krivo, ker samostalne, t. j. suverene države, si ne vračajo med seboj potrošarine, temveč uvajajo potom trgovskih dogovorov carino, v kateri je potrošarina že uračunana.

A te samostalne države, na katere je mislil ogrski renuncij, t. j. Avstrija, Bosno-Hercegovina in Ogrsko-Hrvatska niso same po sebi samostalne države. V redni uniji izgubljajo zavezne države individualno samostalnost ter jo odstopajo v korist realni uniji.

Ogrski renuncij (ako ni imel morda drugega namena) polužil se je le nespretno fraze, hoteći povedati, da se potrošarina uvršča le med »samostalno-gospodarskimi področji«.

V tem smislu ima ogrski renuncij prav. Hrvatska faktično ni samostalna narodna področje. Ali iz tega ne sledi, da ista nima pravice biti tako samostalno področje.

Nagodba od leta 1868. nas označuje kakor poseben političen narod z lastnim ozemljem. A ta naslov nosi v svojem bistvu samo stalno narodno gospodarsko področje, to je politična in gospodarska individualnost, ki se ne da razdeliti pojmovno, še manj more obstajati v praksi.

Prej ali kasneje mora politična osebnost stvoriti gospodarsko, ali pa razorana gospodarska osebnost dovede v razsulo politično.

Skupni dohodki, od katerih se Hrvatski plačuje premalo ali pa nič.

Nekoliko primerov:

a) Pošta, brzozav, telef.n., železnice in kar je spojenega s temi zavodi, doneslo je l. 1899. ogrsko-hrvatski zvezi čistega dohodka čez 44 milijonov. Razmerno morala bi dobiti od tega Hrvatsko-Slavonija nekaj čez 3 in pol milijona, a v resnici ni dobila ničesar.

b) od vojno oprostitih taks pripadalo bi Hrvatski za dobo minulega desetletja po računih dr. Vrbanića okoli 5.240.000. (Vrbanićev nuncij 1902.)

c) od potnih listov za živino, kateri listi se na Ogrskem tiskajo in kolekujejo, a v Hrvatski prodajajo, dobiti bi morala Hrvatska povprečno 1 milijon na leto. Za česminolega desetletja tvori ta vaskoletni izgubiček lepo svoto desetih milijonov goldinarjev.

d) od državne loterije morala bi Hrvat.-Slav. dobiti letno okoli 100.000 gld., a ne dobiva ničesar.

e) Potrošarina (užitnina) je davek, katerega država nalaga producentu in ga od njega tudi iztirjava, a čnaga nalaga na kupce. Tako je plačal ta davek oni, ki je to blago porabil. Ako se pa na primer to blago dobavljalo v Avstriji (kjer je država dobila davek od producenta), a se troši v Hrvatski, tedaj pošilja Avstrija z blagom vred tudi pripadajoči davek, a tu ne Hrvatski, ampak pridržuje ga Ogrska.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 22. aprila 1904.

Kakor redno kaže kazalec na uri ure, minute in sekunde, tako se v japonskih listih perijodično povračajo izvestne tendenciozne vesti, ali o veliki nezadovoljnosti v Rusiji, ali o nepremagljivih težavah na prevažanju ruskih čet, ali o finančnih stiskih Rusije, ali o duševni potrtosti carjevi, ali o prepričih in ljubosumnostih med visokimi ruskimi generali. Sedaj puščajo biti nezadovoljnimi enega generala, sedaj drugega. Te

dni so bili prisodili admiralu Aleksejevu tako ulogo nezadovoljstva, ki se čuti žaljenega in zapostavljenega in ki je v navskrižju z generalom Kuropatkinom. Aleksejev da je že podal svojo demisijo..... Sveda ni bilo na vsem tem nič resničnega.

Kadarkoli prihajajo v svet take tendenciozne vesti, je to najzanesljiveje znamenje, da japonofili nimajo ničesar drugega poročati — neugodnega za Rusijo. Da pa so ravno sedaj zopet začeli elepariti s takimi vestmi, je to še posebno znamenje, da posledice katastrofe »Petropavlovskega« in smrti admirala Makarova niso take, kakor so si domišljali ti japonofili. Nekoliko podatkov o ruskem brodogstvu v Tihem morju in smo dokazali, da je to brodogstvo še vedno v taki sestavi, da bo moglo v danem času prav izdatno sodelovati na vojnih dogodkih.

Ozirom na položaj na kopnem, ob reki Jalu, pa prihajajo celo od japonofilskih virov za Ruše ugodna poročila. Glede števila ruske vojske ob rečni reki priznavajo celo angleški viri, da je isto mogočno. Zaseli so ugodne pozicije in veliko utrdb. Dokler Japonci ne premagajo te vojske, tudi železnice Mukden-Port Artur ne dobe v svoje roke. A dokler se to ne zgodi, ne more biti govora o obkoljenju Port Arturja, oziroma izstradanju. To povdarjamo zato, ker se je zadnje dni zopet toliko pisalo o obupnem položaju trdnjave portarturske.

A iz Japonske moremo danes zopet za-bečiti neko vest, ki je podobno sumljiva, kakor ona o razglasu japonskih županov, ki so prisegali, da je na Japonskem vse mirno. Preko Londona prihaja namreč vest, da je »socijalistično novinstvo« na Japonskem protestovalo proti vojni kakor zločinu na človeštvu. Neki list — »Helmin Shinbun« — da prinese izjave, ki so »v kričešem kontrastu s sicer vladajočim šovinizmom«.

Hm, hm! Torej »socijalisti« so začeli protestirati in podajati izjave, ki so v kričešem kontrastu s splošnim šovinizmom. To je zopet nekaj novega. Pa ne da bi protesti »socijalistov« ekrivali kaj drugega, kar hočejo ofiijelni krogi prikriti, kakor prikrivajo svoje svoje izgube na ljudeh in vojnem materialu. Celotna »Neue Freie Presse« konstatuje, da resnice ne izveemo od Japoncev, dokler ne mine vojna, ali pa — tudi potem ne!

O »Petropavlovsku«.

V Petrograjskem listu »Novoje Vremja« je izrazil lastnik tega lista, Suvorin, da je bil »Petropavlovsk« razstreljen od mine, katero je položila japonska podmorska ladja. Čas je, da bi se pričeli pečati v vprašanju takih podmorskih ladij.

List opozarja na to, da je bil Makarov nasprotnik velikih oklopnjač in da je vedno priporočal, naj bi se raje gradile manjše križarke, ki hitreje vozijo. Velika oklopnjača stane najmanj 10 milijonov, križarke so ceneje. Za stroške »Petropavlovskega« bi se zgradili trije »Varjagi«. Tudi to vprašuje bo treba pretresavati.

Vojni psi v službi humanitete.

Na bojišče v vzhodno Azijo se odpošlje večje število vojnih psov, ki so izučeni, da zasledujejo ranjence. Na vratu jim bo visela torbica z zdravili in okrepljivimi kapljicami, da se jih bodo zamogli ranjenci posluževati, dokler ne pride do njih sanitetna ambulanca.

Neutrlnost skandinavskih držav.

Pogajanja zaradi skupne izjave o nevtrlnosti vseh treh skandinavskih držav, Danske, Norveške in Švedske, so dospela do ugodnega zaključka. Nove določbe bodo objavljene koncem tega meseca.

Usmrtitev japonskih dinamitarjev.

Iz Harbina poročajo »Berliner Tagebl.«, da je tamkajšnje vojno sodišče obsodilo na smrt nekega japonskega polkovnika in japonskega stotnika, ki sta hotela, preoblečena po kitajsko, na potu iz Pekinga skozi Mongolsko, razstreliti železniško progo. Neznatna poškodba železnice zapadno od Harbina je bila brzo popravljena.

Položaj ob reki Jalu in Liao.

Po zatrjevanju londonskega »Daily Express« se pričakuje, da Rusi prodro v Korejo. Njihova delavnost na desnem bregu reke Jalu vzbuja pri Japoncih veliko pozornost. Rusi se neprenehoma pomnožujejo z novimi četami in o njihovi vojski pri Liaojanu se meni, da je v veliki premoči. Tudi zavzemajo oni ugodnejše pozicije in sodi se, da povsem lahko izsilijo prehod čez reko Jalu. Med Kuilienhengom in Antungom so zgradili na različnih točkah utrdbe in njihove predstraže

stoje pri Koshandu in na enem otoku reke Jalu. Vsak dan se vrše praske s sovražnimi predstražami. Število ruske vojske na severnem obrežju reke Jalu se ceni nad 50.000 mož.

V Tokiju so mnenja, da je vest, glasom katere so Rusi iz ozira na kitajsko nevtrlnost umaknili svoje čete od desnega obrežja reke Liao, naperjena na to, da bi zvalila Japonce, naj bi se v oni strani izkreali. V Kulienhangju je 4000 Rusov in od tam do Ta-tungku so nastavljeni na vsaki dve milji vojaški oddelki. Ruske vojske utegne biti med Antungom in Tenguhenhengom 20.000 mož.

Razgovori s Skridlovom.

Pariški »Matin« objavlja razgovor svojega petrograjskega poročevalca z admiralom Skridlovom, ki se je prikrito izrazil, da utegne izbrati za svoj glavni stan Vladivostok, kjer se nahaja izvstna eskadra križark. Seer ni Skridlov omenil drugih svojih načrtov. O katastrofi »Petropavlovske« je pripomnil Skridlov, da zgodovina mornarice ne pozna enake nesreče. Vsi načrti, vsa važna poročila o japonskom brodogstvu so izgubljeni. »Mojo domovino« je rekel, »je zadela grozna nesreča; vžle temu zaupam v bodočnost, da izvršim nalogo, katero sta mi naložila car in domovina; Bog me bo varoval ter me vodil do zmage«.

Nasproti dopisniku »Journala« se je izjavil Skridlov: »Rusija je žrtve nesrečnih dogodkov, toda jaz ne smatram, da je igra zgubljena; nasprotno, skušnje povečajo pogum. Jaz storim vse da zmagam; v nasprot nem slučaju bom ravnal po izgledu svojega izbornega prednika ter pokažem, kako zna ruski pomorščak umreti za Rusijo«.

Petrograjsko prebivalstvo je mnenja, da stopi admiral Skridlov v ofenzivo, toda v strokovnjaških krogih sodijo, da se omeji za sedaj na defenzivo.

Dopisniku »Echo de Paris« je pripovedoval Skridlov: »Jaz se podam bodoči teden v Azijo, toda prej mislim iti v kak samostan, da prejmem tam blagoslov od naslednikov D. mitrija Donskega, kakor je to storil tudi Kuropatkin. Svojo nalogo dovršim lažje ko izpolnim svojo versko dolžnost in prejmem blagoslov sv. Sergija«. O svojih operacijskih načrtih je pripomnil Skridlov: Izletov ne bom delal se svojimi ladjami, ker jih nočem spravljal v nevarnost, ampak jih ohraniti za velike prilike.

Veliki knez Ciril

Jeden iz malega števila njih, ki so se povodom katastrofe »Petropavlovskega« rešili, je dospel v Harbin na svojem povratku v domovino. Njegove poškodbe, izlasti opekline na vratu in ušesih se celijo. Pravi, da si še sedaj ne zna tolažiti, kako se je rešil. Ko se je pripetila eksplozija stal je poleg Makarova na mostu poveljnika. Hkratu se je dvignil stolp ognja proti nebu. Zdelo se mu je, da se ladja razkroji na dvoje. Skoro brez zavesti je gledal, kako se sprednji del ladje potaplja in povsodi okolo sebe je videl mrtve. Kolikor je le mogel je hitel preko mrtvih trupel, skočil v morje ter se spustil čim globlje v vodo, da bi mogel laglje plavati preko ruševin ladje. Ko se je dvignil na površino, opazil je pred seboj stolp, okolo katerega je bilo več mornarjev, katerim se je pridružil tudi on.

Volilna reforma na Štajarskem

Cesar je že sankcijoniral načrt zakona, tiščoji se volilne prenosove za deželni zbor štajarski. Volitev bo odslej direktna in tjnua tudi v kmečkih občinah. To je določilo, ki pomenja velik napredek v omogočanje svobodne volitve. Odslej bo imel deželni zbor 68 poslancev, ki se bodo volili v 4 skupinah, ali kurijah (dočim so bile dosedaj le tri kurije). Virilne glasove pa bodo imeli dva škofa in rektor graškega »vseučilišča«. Tako da bo štel deželni zbor v svoji skupnosti 71 udov. Tudi v pomnoženju poslancev je napredek. Nadalje je napredek v omogočanje čim širše udeležbe na volitvah da se za kmečke občine odalej ne bo volilo več v največem kraju dotičnega okraja, kar je bilo čisto v veliko oviro in zahtevalo žrtve od prejšnjih volilnih mož, ampak v vsaki občini, ki glasom zadnjega ljudskega štetja šteje nad 400 stanovnikov. Občine, ki imajo manje število stanovnikov, bodo volile v bližnjih večih občinah, ali pa bo več takih občin tvorilo posebno skupino, za katero določijo volilne namestniki splošnoizvoljeni odborom. V občinah pa, ki so zelo razsežne

in bi bilo volilcem težavno priti na volišče, bo določenih več volišč. Nova četrtja skupina bo volila 8 poslancev po istih določenih kmečkih občinah. V tej skupini bodo volili delavci in kmetovalci, ki tudi plačujejo davke ali manjše.

Ta volilna preosnova sicer ne odgovarja bitstvu splošne in jednake volilne pravice, ker ohranjena sta volilni cenzus in takozvani princip zastopstva interesov. Ali korak dalje pomenja vendar le ta volilna reforma v smislu širjenja te vrhne politične pravice.

Klerikalna stranka na Hrvatskem.

V »Information« pišejo iz Zagreba, da je snovanje klerikalne stranke nepotrebno in bi moglo le slabiti vrste patrijotičnih boriteljev. Nikjer v drželi ni opaziti kakega protiklerikalnega gibanja, marveč tekmujejo vse stranke, da si ohranijo, oziroma pridobe dobrohotnost duhovščine. Najmanj pa imajo opozicijske stranke povoda, da bi posnemale izgled zapadnih dežel, ko je vendar ravno duhovščina v močno zaalombo opozicijskim prizadevanjem. Nekaterim duhovnikom se je bilo posrečilo pridobiti tudi sivolasega biskupa Strossmayerja, da je podpisal neki poziv, ali s tem, da so mu govorili, da gre za ustanovitev družbe za izdavanje molitvenikov. Ko pa je velezaslužni škof in patrijot spoznal, da gre v resnici za osnutje politične klerikalne stranke in strankarskega glasila, je umaknil svoje privoljenje, s čemer se brčkone strinjajo drugi člani hrvatskega episkopata (izvemši trojico) in večina niže duhovščine. In tako je smatrati »klerikalno« stranko v hrvatskih deželah kakor mrtvorjeno.

Financijska pogajanja med Hrvatsko in Ogrsko.

Hrvatski listi javljajo, da so pogajanja med obema kraljevinskima odboroma, oziroma pododboroma, ostala brezuspešna. Hrvatski zastopniki v pododboru so izjavili, da ne morejo odnehati od svojih zahtev. »Obzor« pa je dobil sporočilo, da je dispozicija v hrvatskem kraljevinskem odboru taka, da bo sklep pododboraskoro gotovo soglasno odobren. S tem bodo pogajanja prergana in nikdo ne ve, kaj se zgodi dalje.

Nove zvezne države v Severni Ameriki.

Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela predlog, da se dovedanji teritoriji Arizona, Nova Meksika in Oklahoma kakor tudi indijanski teritorij preglašjo za države. Po končni rešitvi tega zakona bodo štete potem Severne zvezne države 49 zveznih držav.

Dnevne novice.

Volilci pozor! V ponedeljek 25. t. m. ob 2 uri popoldne izteče rok za ulaganje volilnih reklamacij za predstoječe mestne volitve. Opozarjamo vse one, ki so izpuščeni iz volilnih list, da se prigrasé pri naših odvetnikih za reklamiranje volilne pravice najkasneje tekom današnjega dne, da ne bodo zadnji dan preplavljeni isti odvetniki z reklamacijami.

Kakor smo že večkrat omenili so prevzeli reklamacije Za I. in II. okraj gg. dr. Abram in dr. Rybář; za III. in V. okraj g. dr. Pretner in za IV. in VI. okraj gg. dr. Gregorin in dr. Slavik.

Mestni volilci naj se obrnejo do enega ali drugega imenovanih odvetnikov.

Za prihodnje občinske volitve. Med »Triester Zeitung« in »Piccolom« traja polemika dalje s tem, kako treba umevati v § 33 mestnega statuta omenjeno označenje »staatsdiener« (državni uslužbenec): ali spadajo pod to označenje samo državni uradniki, ali tudi slugé? Mestna oblast je mnenja da spadajo med te »državne uslužbence« le uradniki; državna oblast pa, da tudi slugé, »ko plačujejo primerno dohodnino«. »Triester Zeitung« se sklicuje na občinski zakon od leta 1849, ki je prisojal državnim uslužbencem pristojnost v tisti občini, kjer bivajo stalno! To načelo, da imajo tudi osebe iz kategorije »slugé, v »čjem smislu te besede, domovništvo v tisti občini, kjer bivajo stalno, sa je

z občinskimi zakonom od leta 1859. sicer opustilo, ali bilo je v letu 1896. zopet vopre-
jeto v novelo k domovinskemu zakonu, tako
da imajo sedaj zopet toliko uradniki kolikor
sluge domovinske pravice v tisti občini, kjer
je sedež njihovega urada. Če se torej v letih
1859 do 1896 v kategorijo slug spadajoči
državni uslužbenici niso pripuščali na volitve,
je imelo to zakonito podlago v § 33 lit. b,
točka 2, mestnega statuta, ki določa, da vo-
litno pravico imajo le tisti državni uslužbenici,
ki so pripadniki občine tržaške. Ker pa v
dobi od 1859 do 1896 sluge niso bili pri-
padniki občine, jim tudi ni šlo volilno pravo.
Čim pa so z letom 1896 postali pripadniki
občine, jim gre po zakonu tudi volilna pra-
vica. Sosebno pa zahteva že liberalno načelo
v volilnih stvareh, da se v dvomljivih slu-
čajih zakon tolmači ekstenzivno, razširje-
valno.

»Piccolo« se odločno upira temu tolma-
čenju nemškega lista, češ, da pripadništvo k
občini je eno, a volilna pravica drugo. Držav-
nim slugom da mestni statut ne more dovo-
ljevati volilne pravice že za to, ker je zasno-
van na podlagi zakona od leta 1849, ki jim
ni dajal te pravice. A določila zakona glede
volilne pravice da se ne morejo spreminjati
le radi tega, ker se spreminja zakon o domo-
vinstvu. Med tema dvema zakonoma da ni
nikake zveze.

Nam se zdi, da igra »Piccolo« precej
drzno igro z besedami in pojmi. Jasno je
vendar, da beseda »Staatsdiener« pomenja vse
one, ki služijo državi. Tudi ministri, so slu-
žabniki države. Tu ni dopustno nikako raz-
likovanje. Vidi se pa »Piccolu«, kako sam
sluti, da je pozicija, ki jo brani, jako šibka.
Zato se zateka k neveljavnemu izgovoru daje
nemški prevod § 33 mestnega statuta zgre-
šen, da se je prelagatelj urinila pomota, ker
isti da bi bil moral zapisati »Staatsbeamten«
(državni uradniki) in ne »Staatsdiener« (dr-
žavni služabniki)! Temu nasproti konstatu-
jemo, da je bil nemški tekst mestnega sta-
tuta od leta 1850. avtentičen!! Ni se torej
prevajalo z italijanskega na nemški, ampak
narobe. Nemški tekst je originalen! Tu pa
stoji jasno in določeno »Staatsdiener«, a pod
to označenje spada vsi, ki služijo državi,
od ministrov do — slug! »Piccolo« skuša re-
šiti svojo situacijo tudi z vsprašanjem: za-
kaj pa ni v dobi 1859.—1899. nikdar prišlo
na misel slugom, da bi bili reklamirali volilno
pravico?! Odgovor je kratak in enostaven:
tedaj se niso brigali, sedaj pa se brigajo!
»Piccolo« kriči vendar neprestano, da je na-
preden, liberalen, modern! Sedaj pa bi naen-
krat hotel potajiti velikansko evolucijo, ki se
je od leta 1859. pa do danes izvršila v poli-
tičnem življenju, in bi hotel imeti ljudi še
dalje v temi absolutizma in reakcije petde-
setih let!

Imenovanje. C. kr. namestnik za Pri-
morje je imenoval sanitetnega asistenta dr. a
Karla Franzina a provizoričnim sanitetnim
konepicinom.

Umrli je v ubožnici v Ljubljani oni Fr.
Malenšek, katerega je bil težko ranil v lice
96-letni Ivan Pavlič. Tako ima ta starec dve
človeški življenji na svoji vesti.

Kako so štel na Koroškem! O zad-
njem ljudskem štetju so našli na Koroškem
7105 služabniških oseb. A med temi le 58
slovenskih!! To je statistika! Samo v Ca-
lovcu je na stotine slovenskih služabnikov. A
kje so druga mesta?!

Lovska sreča. Nadvojvoda Josip Ferdi-
nand je ustrilil te dni v Parlesovem reviju
v Žireh tri divje peteline.

**Brzjavna služba na e. kr. poštne-
m uradu Terzo.** Dne 20. aprila t. l. uvedla se
je na e. kr. poštne uradu Terzo, v poli-
tičnem okraju Gradiška, brzjavna služba z
omejenim službenim časom.

Zahvala. Gospod Ljubomir Nechorny je
pristopil društvu »Kolo« kakor ustanovnik ter
je položil ustanovnico v znesku dvajsetih kron.
Odbor društva mu tem potom izreka za-
hvalo.

Vabilo. Podpisani vabi vse ude »Da-
lavkega podpornega društva«, da pridejo
jutri v nedeljo dne 24. t. m. ob 10. uri
zjutraj v društvene prostore, kjer se sestavi
novi odbor. Ker bo občni zbor že dale 15.
maja in je torej le malo časa na razpolago
pričakuje podpisani mnogoštevilne udeležbe.

Darovi. Velečenjena gošpa Antonijeta
Förster Šabee v Berlinu je darovala za di-
jaško kuhinjo v Trstu znesek 50 kron, za
koji velelužni dar se najskrenejše zahva-
ljuje.

Upravi »Edinosti« je bil izročen pa za
možko podružnico sv. Cirila in Metodija v
Trstu znesek K 2-10, koji so darovali ne-
poznani kot skupilo za razbit kozarec.

**Odbor »Svetoivanskega konsumnega
društva«** vabi svoje člane na občni zbor, ki
bo v nedeljo 24. t. m. ob 4. uri pop. v dvo-
rni lastnega »Narodnega doma«.

Poziv! »Slovenskega planinskega dru-
štva« zaznamovalni odsek pozivlja in vabi
svoje člene kakor vse prijatelje planinstva
in prirode, na jutrajšnji odhod in to točno
ob 5. uri zjutraj. Poti: Boršt, Dolina, Socerb,
Osp itd.

Sestanek koncem Acquedotta pri tvornici
Dreher. Delo zaznamovanja celodnevno. Pla-
ninski pozdrav!

Iz Opatije. Danes blagoslove [v Opatiji
tamošnje protestansko cerkev.

Na deželniem sodišču so se vršile več-
raj sledeče kazenske razprave:

Proti 42-letnemu težaku Andreju Ma-
riadiču, po dom. Crevato, rojenemu v Trstu
a pristojnemu v Kočevje, radi zločina tež-
kega telesnega poškodovanja. Dne 25. janu-
varja t. l. je namreč Mariadič ranil z malim
žepnim nožičem Karola Zarotti-ja v desno
stran prsij. Rana sama na sebi ni bila sicer
nevarna, a bila je smatrana za tako radi
prostora na telesu, na katerega je bila za-
dana in radi orožja, s katerim je bila zadana.
Sodni dvor je pa Mariadiča oprostil obtožbe
zločina težkega telesnega poškodovanja in ga
obsodil radi prestopka lahkega telesnega po-
škodovanja na en mesec zapora, poostrelega
z jednim postom in v plačilo 30 kron Zar-
otti-ju, kakor odškodnino za zdravlila in za
bolečine, ki jih je isti pretrpel.

Proti 24 letnemu težaku Mariju Sbišā,
doma iz Trsta, radi zločina težkega telesnega
poškodovanja. Sbišā je dne 7. februarja
večkrat ranil se žepnim nožičem Ivana Ca-
stellani-ja. Sbišā je bil obsojen na 2 meseca
težke ječe poostrene z jednim postom na
mesec.

Tatvina na volilnem shodu. V Ljuto-
meru na spodnjem Štajerskem bodo imeli
skoro obč. volitve. Tamkajšnji Germani se
pripravljajo na skrajne napore, da bi si pri-
dobili tudi tretji razred, ki je v rokah Slo-
vencev.

V ta namen so uveli silno agitacijo. Dne
16. t. m. so imeli volilen shod. Gromeli so
proti Slovincem in pili o tem — pili kakor
pristni potomci starih Germanov. Val nem-
škega navdušenja je pljuskal visoko. In v
tem navdušenju se je zgodilo, da so se prsti
enega Germana — Bog sam vedi, po kakem
naključju! — izgubili v žepe drugega Ger-
mana. Ker pa si tamkaj niso najeli stalnega
bivališča, so izlekli zopet iz žepa, o čemer se
je zopet primerilo drugo čudno naključje: na
prstih enega Germana je obtičala — listnica
drugega Germana in je tako denar prešel iz
enega germanskega žepa v drugi germanski
žep. Ali tako daleč vendar ne seza pobratim-
stvo med Germani, da bi jim bilo vseeno, ali
se govor denar nahaja v tem ali onem ger-
manskem žepu. Začelo se je torej iskanje in
nujno vpraševanje po izginolem denarju. Vse
zastoj: »poštenega najditelja« glas ni bilo
čuti. Pač pa se je v splošni konsternaciji
dvignil eden Germanov in je hotel oditi. —
Tretje čudno naključje: izginola listnica je
padla od njega na tla! Tableaux!! Prizor je
bil veleudramatičen: ukradeni German je tatu
pripeljal izdatno germansko zausnicio. Sicer
pa je gotovo: da pojdeti vendar-le oba na
volišče kakor — somišljenika.

Dva mlečnozoba Japonofila. Včeraj
predpoludne eta dospela s pošto m vlakom po-
južnej železnici dva dijaka. Policijskemu (fci-
jalu Schablu se je pa njuno vedenje zdelo
jako sumljivo. Radi tega ju je povprašal od-
kod prihajata in kdo da sta. Njuna zadrega
v odgovoru na to vprašanje je funkcijs narja
še bolj potrdila v njegovem sumu. Povabil
ju je torej, naj mu sledita v njegov urad in
tam je sledajš izvedel iz njiju, da sta di-
jaka Beljaške gimnazije in sicer eden 18 letni
Gustav Kaufmann, doma iz Kamjanke v Ga-
liciiji, a drugi 16-letni Ludvik Porod, doma
iz Celovca. Polagoma sta izpovedala, da sta
prišla v Trst, z namenom, da bi se ukroala
na kak parnik, ki bi bil namenjen na Ja-
ponsko. V veliko zadrego ju je pa spravilo
vprašanje, kdo da jima je dal denar za po-
stovanje. Po dolgem obotavljanju je starejši
izpovedal, da je on svojemu bratu, ki je žup-
nik v St. Ruprehtu na Koroškem, ukradel
200 kron, povabil seboj svojega kolega Po-
roda, ter mu plačal z ukradenim denarjem
vožnjo do Trsta. Ojšla sta iz Beljaka, ne da

bi bili njiju sorodniki vedeli za to. Hotela
sta pa, kakor že omenjeno, iti na Japonsko
pomagati Japoncem v boju proti Rusiji.

Srečna si, o Rusija, da sta bila ustav-
ljena na kolodvoru južne železnice v Trstu,
od koder se bosta morala peljati nazaj. Za
sedaj sta pa pod ključem.

Velik požar so imeli dne 19. t. m. v
Hinjski vasi. Vsa vas je bila v plamenu. —
Pogorelo je 27 hiš, med temi tudi župnišče,
z gospodarskimi poslopji. Bada je neopisna.
Požar je nastal vsled tega, da so se v žup-
nijskem dimniku vnele sesje; in ker je bila
streha slamnata in je pihala močna burja, se
je ogenj hitro širil. Tudi pohištva, obleke,
živil in krme za živino niso mogli ljudje
rešiti.

Po sklepu lista.

Rusko - japonska vojna.

PETROGRAD 22. »Novosti« pišejo o
možnosti posredovanja Anglije v rusko-japon-
ski vojni ter naglašajo, da bi taka interven-
cija pomenila popolno sporazumljenje mej
Rusko in Anglijo ter bi bilo konec japonsko-
angleški zvezi.

Avstrijska zbornica.

DUNAJ 22. Začetkom seje je protestiral
posl. Stransky proti postopanju predsednika
zbornice na koncu zadnje seje. Označil je,
da je določitev današnje izredne seje zaradi
volitev v delegacije proti pravilniku, ker je
že prej zbornica sprejela predlog predsed-
nika, naj se vrši prihodnja seja v soboto.

S tem se je prikratila zbornici ena naj-
znamenitejših pravic. Govornik je apeloval
na predsednika, naj proglasi današnjo sejo za
redno ter naj postopa po pravilniku kakor na
rednih sejah. Ako predsednik temu ne ugodí,
apeluje govornik v tem zmislu na zbornico.

V slučaju, ako tudi tega predsednik ne
dopusti, je predlagal govornik, naj se seja
zaključi in je predlagal poimensko glasovanje.
Predsednik je izjavil, da ima po pravilniku
pravico sklicevati izredne seje, potem takem
tudi pravico določati dnevni red. Izredne seje
se zamorejo sklicevati v svrhu reševanja po-
sebnih predmetov (ohoklici na češki strani)
za to ne more dopustiti, da se štajto doše
vloge in da se o tej točki glasuje. Hoče pa
dati na glasovanje predlog glede zaključka
seje. Ker je bil predlog glede poimenskega
glasovanja dovolj podpiran, se je glasovanje
pričelo.

Bl je stavljen predlog, da se seja za-
ključi in da se ne vrše volitve v delegacijo
ter da se v slučaju proglasi današnja seja za
redno in za nadaljevanje debate zadnje seje.
O tem naj se glasuje po imeih. V slučaju
odklonitve naj se seja za 4 ure prekine; tudi
o tem predlogu naj se glasuje po imenu.

Predsednik je izjavil, da ne more teh
predlog dati na glasovanje (ohoklici pri Če-
bih in socialistnih demokratih. Choc je žviž-
gal z piščalko.) Socijalni demokrati so pro-
testirali energično proti odrekanju glasovanja.
Predsednik je energično zvonil, vendar ni
mogel govoriti, ker so češki radikali žviž-
gali. Med hrupom je bilo slišati klice: Volit!
Socijalni demokrati so protestirali nadalje
med občim ropotom. Predsednik je prekinil
sejo za pol ure.

Čez pol ure je bila seja zopet otvorjena in
je bilo poimensko glasovanje o predlogih, ki
so bili odklonjeni. Posl. Stanek je predlagal
naj se seja prekine za 12 ur. Predsednik ni
dal predloga na glasovanje. Mej občim ropo-
tom od strani Čehov se je na to vršila vo-
litva v delegacijo, ki je trajala eno uro in
četrt. — Seja je bila ob 8. uri in četrt za-
ključena.

Za Istro je bil izvoljen delegatom Bartoli,
namestnikom Rizzi, za Goriško deleg. Lenassi,
namestnikom Antonelli; za Trst deleg. Mau-
roner, nam. Aquaroli.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 22. Posl. Rakovsky je
predlagal, naj se izvoli posebna komisija glede
na to, da se promet zopet vzpostavi. Mini-
steraki predsednik Tisza se je izjavil proti
temu predlogu ter je očitil opoziciji, mej
velikim ropotom, da podpira štrajk. Vlada
čaka samo do danes zvečer, ako se do tega
časa ne odzovejo železničarji, je padla kocka
in tem besedam slede dela.

Potem je posl. Lengyel napal vlado in
izjavil, da so železničarji tako razžerjeni, da
bodo eventualno razrušili z dinamitom mostove.
Prh. seja v ponedeljek.

Štrajk železničarjev na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 22. Strojvodje voja-
škega vlaka, ki je odšel danes zjutraj proti
Zemunu, so zapustili pri Kiskunmaysa na
progi vlak, poškodovali železniški stroj ter
odtrgali tračnice. Tjekaj je bilo odposlano
vojaštvo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K —
do —, London kratak termin K 239.40 239.80,
Francija K 95.25—95.45, Italija K 95. — 95.30,
italijanski bankovci K —, —, Nemčija K
117.15—117.35, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 99.50—99.80, ogrska,
kronska renta K 97.90—98.20, italijanska renta K
101.—101.50 kreditne akcije K 641.50 — 642.50
državne železnice K 640.— 642.—, Lombardi K
80.— 81.—, Lloydove akcije K 635.—645.—
Srečke: Tisa K 324.—329.—, kredit K 465.—
do 475.—, Bodenkredit 1880 K 296.—306.—, Bo-
denkredit 1889 K 294.—298.—, Turške K 132.
do 134.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.85	99.85
" " v srebru	99.55	99.55
Avstrijska renta v zlatu	119.30	119.30
" " v kronah 4%	99.60	99.60
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.65	91.50
Ogrska renta v zlatu 4%	118.35	118.40
" " v kronah 4%	97.95	97.95
" " renta 3 1/2%	89.60	89.50
Akcije nacionalne banke	1603 —	1606 —
Kreditne akcije	641.75	640.50
London, 10 Lstr.	289.40	289.45
100 državnih mark	117.20	117 1/2
20 mark	23.43	23.43
20 frankov	19.05	19.05
10 ital. lir	95.15	95.15
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.70,
5% italijanska renta 102.85, španski exterior 83.52
akcije otomanske banke 580.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice
— Lombardi 84.50 unificirana turška renta 83.97
menjice na London 251.20, avstrijska zlata renta
100.10 ogrska 4% zlata renta 100.50, Länderbank
450. turške srečke 122.75, parizka banka 11.04,
italijanske meridionalne akcije 72 1/2, akcije Rio
Tinto 13.25. Trdna

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 83 1/2
Lombardi 8 1/2, srebro 25 1/2, španska renta 83, ita-
lijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/2, menjice na
Dunaju — dohodni banke — izplačila banke
— Stalna.

Tridna poročila 22. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.74 do
7.75, za maj od 7.73 do 7.80 za oktober 7.80 do
7.81. Rž za april K 6.25 do 6.26, za oktober 6.45
do 6.47. Oves za april K 5.17 do 5.18, za oktober
K 5.46 do 5.47. Koruza za maj K 5.06 do 5.07, za
julij 5.18 do 5.19.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje
omejeno, mirno. Prodaja 12.000 met. stol., niko-
liko znižanja. Druga žita nespremenjena. — Vreme:
lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave-
rage za tek. mesec po 50 kg 42.— frk, za julij
42.50.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za maj 35.—, za september 36.—, za dec.
36 1/2, za marec 37 1/2, mirno. — Kava Rio navadna
loco 51—53, navadna reelna 34—36, navadna do rra
37—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 17.20, za
maj 17.30, za avgust 17.75, za oktober 18.—, za
dec. 18.05, za febr. 18.25; trdno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh.
Java 9.6— Sh. Trdno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpille, promptno
K 66.50 do 68.00, za september K — do —,
marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melaspilé
promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do
—, marec-avg. 63.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za boljšo
dobavo, vzdržano.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za
maj 15.—, za maj-avgust 15.— za september-de-
cember 14.70 (mirno). — Pšenica za tekoči me-
sec 22.35, za maj 21.25, za maj-avgust 21.10 za
september-december 20.65 (mirno). — Moka za te-
koči mesec 23.25 za maj 23.75, za maj-avg.
28.75 za september-december 27.80 (mirno). — Ropé-
no olje za tekoči mesec 45.25, za maj 45.50, za
maj-avg. 46.—, za sept.-december 47.75 (mlačno).
Spirit za tekoči mesec 33.25, za maj 33.75, za
maj-avg. 39.—, za sept.-december 34.75 (mlačno).
Sladkor surov 88 1/2 uo nov 22 1/2—23 1/2 (mirno), bel
za tekoči mesec 26.12 1/2, za maj 26.25 (trdno),
za maj-avg. 26.62 1/2, za okt.-jan. 27.75—, rafiniran
57—57 1/2. Vreme: lepo.

Hiša (grad) na deželi

jednonadstropna, z gospodarskim po-
slopjem in sadnim vrtom, tik želez-
nične postaje blizu Ljubljane, se pro-
stovoljno proda. Pojasnila podaja dr.
Fran Vok, e. kr. notar v Ljubljani.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Ilustrovane cenik brezplačno in franko.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega redoljuba, da v dnevno hrvaška zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kraj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico 500.000 kron
in temeljno glavnico 200.000 kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ogroju in sili ob najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnine pri prvih danarnih zavodih. Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnanstvo izročilo gosp. **IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11. Svojim pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA RYBARA** odvetnika v Trstu.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečkanje

danes zvečer ob 8. uri!

Srečke za ogrevalne sobe
po 1 krono

Dobitki, ki sestojajo od efektov, se ne morejo dvigniti v denarju.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Taveila, Mercurio Triestino, Figli di O. Zuculin, menjalnica v Trstu

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, I.
Telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

NAJBOLJŠE
STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOLE“

najnovejša in najboljše sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zjamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše automatični patentovane trtne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

Plugi Stroj, za grozdje, sadje in oljke, **Mlin** za mliči grozdje. **Plugi** za vinograde. **Stroj** za sušenje sadja in drugih vegetabilnih, živlenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. Slamoreznice, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničene, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

P. H. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASS 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 500 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnam.

Ceniki z množičnimi popustnimi pisni brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.

Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Martin Krže - Trst

Trg S. Giovanni št. 1.

Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emajla, kositarja, ali einka, nadalje posamentije, kletke itd.

Za gostilničarje pipe, krogle, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Razpošilja na deželo.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebin od lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad, podčerkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbosov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Postrežba na dom.

Cene zmerno.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trdka

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

V Žavljah

oddajajo se v najem

hiše dedičev Križanac.

Pojasnila pri odvetniku dru. O. Rybář-u.

33 hl

izvrstnega belega vina proda posestnik Anton Glavič, Pazin. Cena zmerna.

Orij. krema od arnike in breze

Vegetalni sok, ki se cedi iz breze, ako se jo uvrta, je že sam na sebi iz davnih časov poznan kot jako izvrstno lepilo; ako se ga pa po predpisu iznajditelja pripravi v kremo na kemični način s primerno rastlino arnika, še le sedaj zadobi pravo čudovito moč. Ako se zvečer s tem namaže obraz ali druge kožne dele, odpadajo že naslednje jutro skoro

neviene luščine od kože, koja postane jako bela in nežna.

Ta krema odpravlja iz obraza vse grbe in kozce ter podeluje istemu mladostno barvo; koži podeli belobo, nežnost in svežost; odpravi v najhitrejšem času pege, žoltino, urojena znamenja, rudečico na nosu, zakozne črve kakor tudi vse druge nesnage na koži.

Cene lončku z navodilom 3 K, večji lonček 5 K še večji 7 K. Pošiljanje se vrši po povzetju ali predplačilu potem glavne zaloge

M. Feith, Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje dovršeno in točno po najnižjih cenah.

„Posojilno in konsumno društvo“ v Riemanjih vpisana zadruga s neomejenim poroštvo.

VABILO

na

izredno sobranje

ki se bo vršilo

v nedeljo dne 1. maja 1904.

ob 9. uri zjutraj

v društvenih prostorih

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnstva.
2. Sprememba pravil.
3. Služajnosti.

Na obilno udeležbo vabi

Starešinstvo,

Nadeti se je

lovski pes

eno leto star, rujave barve z eno belo piko spredaj. Proti povrnitvi stroškov ga izroči legitimiranemu lastniku „Konsumno društvo“ v Riemanjih.

V vseh mestih

iščemo dobre agente, katerim dajemo veliko plačo in provizijo. Ponudbe na Ernest Agular VIII, Budapest, Josefsring 16.

Prave in jedine želodč. kapljice
sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek rajši jé.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitev in pošiljave pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Gostilna „SECESSION“
Ulica Rossetti št. 6.

Danes, v soboto dne 23. aprila in vsak dan

VELIK KONCERT

TRŽASKEGA ORKESTRA

pod vodstvom gospoda F. Majcena

Svoboden vstop.

Začetek ob 7.30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih ob 5.30 uri popoldne.

Vsako nedeljo in praznik **Matinée**

od 10.30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma prenovljeni
ŠTEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.

izvrstna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 —

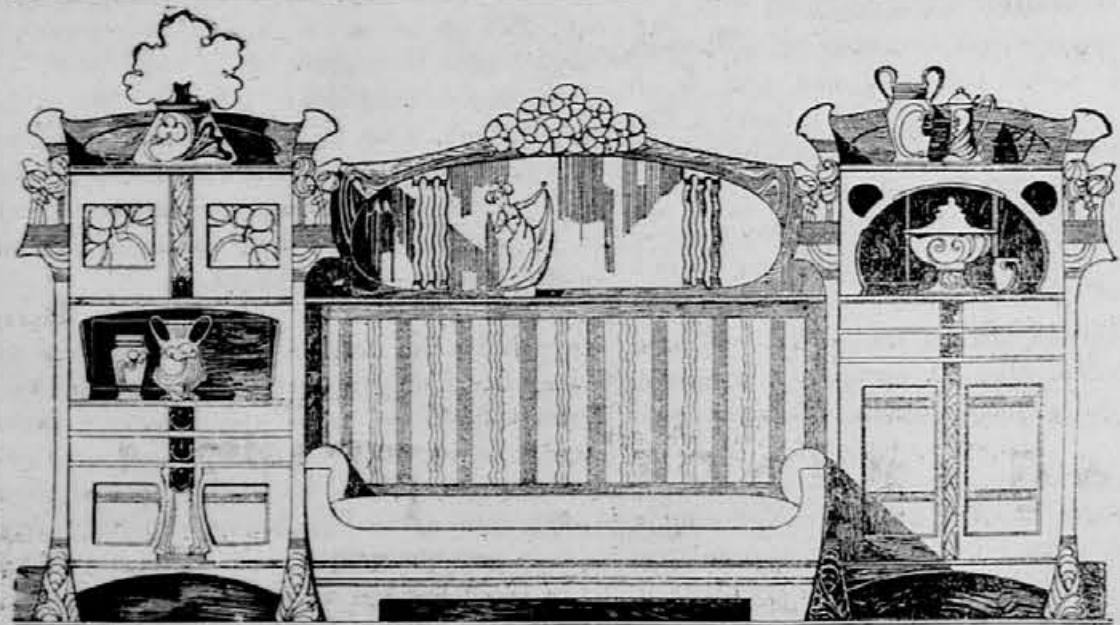
Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mrzle jeli po 12 in 16 nvč., pačenka s prikulo 36 nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piške pečene ali cvrte po 36 nvč., porejca, volovska pečenka po 24 nvč., gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.

Točna postrežba. Zmerne cene.

Za obilen obisk se priporoča udana

Marija Butkovič, lastnica.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5
Telefon štev. 216.

Novi ilustrirani katalogi se pošiljajo na deželo franco.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obližaj, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavalije.

Eskompt in inkasso menia.

Daje predjume na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.